

BIEDRĪBA
LATVIJAS UKRAIŅU KONGRESS
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ ЛАТВІЇ
Reģ. Nr. 40008198172

Gertrūdes iela 44-5, Rīgā , LV-1011 Latvija

www.ukrkongress.lv

ukrkongresslv@gmail.com

tālr. +37126344411

ЗВІТ КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ ЛАТВІЇ

(серпень 2012 р. - червень 2013 р.)

Громадська організація Конгрес українців Латвії (КУЛ) заснована у серпні 2012 р. і з 7 вересня 2013 р. є крайовою організацією СКУ. Згідно статуту Конгрес українців Латвії здійснює свою діяльність на основі християнських традицій, організує та підтримує ініціативи українських громад з проведення культурних заходів, які направлені на виховання почуття національної самосвідомості та патріотизму, гордості за Україну та Латвію, де народились і зростають наші діти, на формування злагодності та єдності між народами, на сприяння вивчення та збереження народних традицій. До складу КУЛ входять як юридичні (українські товариства Латвії), так і фізичні особи.

У жовтні 2012 р. Конгрес українців Латвії спільно з Українським центром молоді та дітей провели молодіжний фестиваль, який зібрав творчі дитячі та молодіжні колективи з України, Латвії, Естонії, який став справжнім святом пісні, танцю, юнацького запалу, святом дружби.

Остання субота листопада, традиційно, день вшанування пам'яті жертв Голодомору. На жалобну меморію «Вшануй свою Велику, ненароджену Вкраїну» до Академічної бібліотеки Латвійського університету прийшли українці з дітьми, онуками та правнуками, щоби розповісти, послухати та вшанувати пам'ять мільйонів загублених Голодомором маленьких та дорослих українців, прийшли латиші, білоруси, литовці, грузини, щоби бути разом з нами в цей пам'ятний день. Виступив радник посольства України в Латвії О. Кушнір, відслужив панахиду о. Мартин Хабурський ЧСВВ, своїми спогадами про голодний 32-й поділився поет, перекладач, член Спілки письменників України, 92-річний Костя Оверченко.

Завдяки підтримки КУЛ, українці Латвії мають можливість слухати проповіді та молитись рідною мовою. Протягом року раз на місяць на службу у Ригу з Вільнюса приїздив о. Павло Яхимець ЧСВВ, а в грудні християни хлібом-сіллям зустрічали в каплиці церкви Скорботної Божої Матері почесних гостей: Архієпископа Латвійської Римо-Католицької Церкви (ЛРКЦ) Збігнєва Станкевича та Його Високопреосвященства єпископа Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Йосифа Міляна, які приїхали на святкову Службу. Саме тоді і був представлений новий ієрей о. Роман Сапужак, який приїхав з України, щоби надалі постійно бути разом з українськими греко-католиками Латвії.

У грудні 2012 р., вже вчетверте, українська громада Єлгави та Риги зустрічала Віфлеємський Вогонь миру, який привозить Українська скаутська організація Пласт. Цього разу на передачу Віфлеємського Вогню миру у Римо-Католицькому соборі Непорочного зачаття Діви Марії у місті Єлгава зібралися і українці, і представники місцевої влади, і латиська інтелігенція, місцева преса, люди різних національностей і віросповідань. Пластуни провели не лише урочистий захід передачі Вогню миру, але й спілкувалися з громадою м. Єлгава, співали українських пісень разом з бабусями з товариства «Джерело», розповідали дітям з клубу «Джерельце» про Пласт та пластунів, разом гралися, вчилися пластовим вітанням, разом чекали в гості Святого Миколая, який із самої України віз дітлахам гостинці.

7 січня 2013 р. українці Риги та ближніх містечок святкували Різдво Христове у каплиці церкви Скорботної Божої Матері, а після служби, зовсім як в Україні, вся громада за великим сімейним столом куштувала різдвяні страви та колядувала.

У січні, на зборах Конгресу українців Латвії, одногосно було підтримано звернення президента СКУ пана Євгена Чоля до провідників Європейського союзу про прискорення євроінтеграції України, були підготовлені та розіслані листи у державні установи Латвійської Республіки та України про підтримку євроінтеграції України.

У лютому 2013 р. в Академічній бібліотеці Латвійського університету відбулася презентація Конгресу українців Латвії, на якій всі бажаючі змогли ознайомитись з метою створення організації, послухати про вже зроблене та плани на майбутнє. Члени КУЛ прийняли участь у Вселатвійській

культурно-мистецькій акції «Вишиваємо Рушник українців Латвії» і 2 лютого, маленькі і дорослі українці та гості змогли приєднатись до вишивання і зробити свої хрестики на 5-метровому Рушнику. Ця акція, яку підтримали 12 українських товариств Латвії, Ризька українська школа та Український народний театр, розпочалась у грудні 2011 р. з ініціативи трьох українок з Українського культурного центру «Джерело» м. Єлгава. На сьогодні до вишивання Рушника долучились більше півтори сотні людей з різних куточків Латвії. Хрестики на великому Рушнику українців Латвії вишивають не лише українці, вишивав мер м. Єлгава, представники міських адміністрацій Єкабпілсу, Даугавпілсу, Вентспілсу, Резекне, люди різних національностей. Це Рушник дружби і єднання народів, на якому старовинні знаки-символи (хрести, сварги, восьмикутні зірки) єдині для багатьох народів світу. Це Рушник української громади Латвії, на якому символічне дерево життя, що проросло у горщику від гілочки, відламаної від Всесвітнього дерева життя, має кількість квіток по кількості українських громад Латвії, і багато-багато маленьких квіточок і бутонів - то наші діти і онуки, наше майбутнє. По центру Рушника-віночок з гілочок дуба і кетягів калини; дуб-національне дерево Латвії, а без калини нема України. Так наші долі українські переплелися з долями латишів, як гілочка дуба з калиною на Рушнику. Свята Рушника відбулися в Єлгаві та Єкабпілсі, де малі українці розповіли школярам про українські рушники та вишиванки, співали пісні та читали вірші.

Діти з центру «Явірці» Єкабпілсу взяли участь у проекті «Українські діти у світі читають Кобзар».

Рушники, вишиванки та вишиті хрестиком картини майстринь КУЛ виставлені на передвижній виставці «Tirkultūra», організованій Національним інтеграційним центром, і до кінця року подорожуватимуть по великих і малих містах Латвії.

9 березня 2013 р. Український культурний центр «Джерело» (Єлгава) та українське культурно-просвітнє товариство «Кобзар» (Вентспілс) святкували річницю з дня народження Тараса Шевченка. У міському будинку культури Вентспілса була організована виставка рукоділля та відбувся концерт української пісні.

1-31 березня у Єлгаві пройшли Дні України, в рамках яких Єлгава зустрічала талановиту молодь-вихованців вокальної студії Ірини Батюк з міста-партнера Івано-Франківська (угода про співпрацю Єлгави та Івано-Франківська підписана в 2007 р.), була проведена виставка етноподушок-думочок, виконаних у техніці батика, від молоді української майстрині, дизайнера Любави Тарадай та відбувся великий концерт молодих талантів України, Латвії та Естонії. У Єлгаві при УКЦ «Джерело» працює дитячий клуб «Джерельце», де онуки і правнуки членів товариства вивчають українську мову, співають пісні, знайомляться з історією та культурою України.

Багатим на події стали квітень і травень 2013 року.

На квітневих зборах Конгресу українців Латвії був затверджений план заходів святкування 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка. Ініціатива голови КУЛ пана М. Павлюка про спорудження пам'ятника Т. Шевченку в Ризі, була підтримана одногосно і був направлений лист до українців Латвії з проханням поставити підписи підтримки на зверненні до адміністрації самоврядування м. Рига виділити землю для спорудження пам'ятника. Відкрито рахунок для збору пожертвувань. Український поет, перекладач, член спілки письменників України 92-річний Кость Оверченко подарував громаді збірку перекладів латиських народних казок на українську мову, українські діти Латвії намалюють ілюстрації, КУЛ бере на себе витрати на видання книги, а всі виручені кошти від продажу підуть у фонд спорудження пам'ятника Кобзарю.

Відгукнувшись на звернення посла Латвії в Україні пані Аргіти Даудзе взяти участь у фестивалі «Писанковий рай» у Києві, Конгрес українців Латвії організував майстер-класи по писанкарству для дітей Ризької української школи та школярів м. Єлгави. Всього було намальовано, накрапано, надряпано 130 писанок, які були відіслані в Україну від української громади Латвії.

Українські товариства «Джерело» (м. Єлгава) та «Водограй» (м. Резекне) з благодійними концертами побували в будинках інвалідів та пансіонатах для престарілих людей у своїх районах, щоби порадувати мешканців добрим словом та щирою українською піснею.

На виставку-конкурс дитячого малюнка «Я живу в Латвії», організовану КУЛ, було надіслано 43 малюнки від дітей з українських товариств Латвії. Мета цього конкурсу-розкриття творчих здібностей та виховання у дітей почуття патріотизму та любові до Латвії, країни, де вони народились і зростають, та до України - етнічної Батьківщини. Діти малювали Латвію такою, якою вони її бачать: святковий салют і дахи Риги, Балтійське море і рідну вулицю, малювали себе, свою сім'ю і друзів. Виставка дитячих малюнків подорожує по Латвії, її подивились малі і дорослі з міста Єлгави, тепер готується відкриття у Єкабпілсі.

Українські діти Риги та Єлгави підтримали проект «Burti nāk!» і разом з дітьми різних національностей малювали абетку для книжки-розмальовки, яка стане помічником малечі у вивченні латиської мови.

26 квітня УКЦ «Джерело» та КУЛ взяли участь пам'ятному заході «Чорний день Чорнобілля», який був організований єлгавською міською та краєвою думою. У Єлгаві та Єлгавському краї на сьогодні живе більше сотні чорнобільців, люди різних національностей яких

навіки об'єднала Чорнобильська трагедія. І кожного року місцеве самоврядування, громадські організації, школярі місцевих шкіл 26 квітня збираються, щоб вшанувати пам'ять тих, хто пішов за обрій, побажати здоров'я живим і ще і ще раз подякувати.

У вишиванках, з Великодніми кошиками, наповненими писанками, крашанками, пасками, пиріжками, кільцями ковбаски і справжнім (присланим з України!) салом, та дбайливо покритими вишитими рушничками, 6 травня 2013 р. зібралась громада на святкову службу, а потім до спільного столу. Молились, співали пісні, спілкувались.

Дві команди «Джерельце» (Єлгава) та «Явірці» (Єкабпілс) представляли українську громаду на щорічному дитячому спортивному святі в Олімпійському центрі Риги. За активну участь у спортивних змаганнях та за показ національних костюмів діти отримали подяку та подарунки.

Правління КУЛ підтримало ініціативу молоді і 25 травня вперше рижани і гості міста були запрошені у Живу бібліотеку, де книгами були живі люди, відомі в Латвії, співак, пар-олімпійський чемпіон, політик, священик, мандрівник, вуличний музикант, з якими можна було спілкуватись, запитувати, слухати цікаві історії. Цей захід мав великий відгук серед молоді, студентів та гостей Риги.

На травневих зборах КУЛ були обговорені звернення СКУ до української спільноти світу і затверджені плани заходів відзначення 80-річниці Голодомору та вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр., розіслані повідомлення українським організаціям Латвії.

Літо - час відпусток і канікул, але і можливість частіше збиратись дітям єлгавського «Джерельця» та єкабпільських «Явірців», з якими працюють активні і люблячі Україну та дітей Валентина Зарніцька (Єкабпілс) та Тетяна Лазда (Єлгава).

29 травня «Явірці» запросили на свято «Козацькому роду нема переводу» своїх друзів зі шкіл міста, розказали про історію та традиції українського козацтва, а 10 червня малі українці Єлгави приймали гостей - школярів 5 середньої школи, для яких були організовані майстер-класи по плетінню браслетиків та закладок для книг зі стрічок, виготовленню народної ляльки з одного клаптика тканини, навчили, як зробити українську ляльку-мотанку. Діти двох товариств готуються разом святкувати Івана Купала у Єкабпілсі, а дорослі - розказати дітям про традиції свята.

Працює веб-сайт Конгресу українців Латвії <http://ukrkongress.lv/>, який став однією з важливих форм комунікації, оскільки інформує громаду про заходи КУЛ та українських товариств Латвії. На сайті подано інформацію про нашу організацію, розміщені бланки заяв до членства. Крім того є можливість парафіянам УГКЦ розміщувати інформацію про служби та знайомити з важливими новинами церкви.

30 червня 2013 р.

Микола Павлюк
голова КУЛ